

بسم الله الرحمن الرحيم

«ن و القلم و ما یسطرون»

بدرس وضعیت نخبگان

در دوره قاجار و پهلوی با تاکید بر متن

استنتاج میرزا رضای کرمانی و کتاب

مورگان شریعتی

مهندس علیرضا راهداری

|                     |                                                                                                                        |
|---------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| سرشناسه             | راهداری، علی رضا، ۱۳۵۷ -                                                                                               |
| عنوان و نام پدیدآور | بررسی وضعیت نخبگان در دوره قاجار و پهلوی با تاکید بر متن استتاج میرزا رضای کرمانی و کتاب مورگان شوستر/ علیرضا راهداری. |
| مشخصات نشر          | آکادمی تفکر                                                                                                            |
| مشخصات ظاهری        | ۵۷۴ ص                                                                                                                  |
| شابک                | ۹۷۸-۶۰۰-۰۴-۶۵۱۶-۲                                                                                                      |
| وضعیت فهرست نویسی   | فیا                                                                                                                    |
| موضوع               | — قرن ۱۳ق. — ۱۴نخبگان — ایران — تاریخ                                                                                  |
| رده بندی کنگره      | ۱۳۹۵ ن ۳۹۵ / HN۲/۶۷۰                                                                                                   |
| رده بندی دیویی      | ۳۰۵/۵۵۲۰۹۵۵                                                                                                            |
| شماره کتاب ناسی مل  | ۴۵۱۴۳۳                                                                                                                 |

نویسنده: مهندس علی رسا راهداری  
نوبت چاپ: اول-۳۹۵  
شمارگان: ۱۰۰۰  
لیتوگرافی، چاپ و صحافی: اتاق فکر  
ویراستار: زهره کریمی، سمیه سلیمی، معصومه شمتی/ علیرضا راهداری  
طراح جلد: محمود شمس الدین

«کلیه حقوق چاپ و نشر مخصوص و محفوظ ناشر می باشد»

قیمت: پنجاه و پنج هزار تومان

۵۵۰۰۰ تومان

ارتباط: ۰۹۱۲۹۴۰۰۱۳۵

## فهرست

| عنوان                                                      | صفحه |
|------------------------------------------------------------|------|
| ۱-۱ داستان ممدریش و ضارب ناصرالدین شاه .....               | ۱۰   |
| ۲-۱ «باری» کیست ؟ .....                                    | ۱۳   |
| ۳-۱ «نبه» کیست ؟ .....                                     | ۱۶   |
| ۴-۱ بحث .....                                              | ۱۹   |
| ۵-۱ «حیگان رعیت» .....                                     | ۲۷   |
| ۶-۱ «نخبگان بیاب» .....                                    | ۲۸   |
| ۷-۱ «نخبگان بچه آران» .....                                | ۲۹   |
| ۸-۱ چرا باید نخبگان را شناخت ؟ .....                       | ۳۰   |
| ۹-۱ دغدغه شناخت نخبگان .....                               | ۳۳   |
| ۹-۱-۱ گفتار .....                                          | ۳۳   |
| ۱۰-۱ فرق کشتن با سلاخی ؟ .....                             | ۳۷   |
| ۱۱-۱ از نخبه‌کشی تا سلاخی نخبگان .....                     | ۳۹   |
| ۱۲-۱ انواع سلاخی نخبگان .....                              | ۴۰   |
| ۱۳-۱ ساختار چیست ؟ .....                                   | ۴۱   |
| ۱۴-۱ سازمان اجتماعی .....                                  | ۴۳   |
| فصل دوم: مصداق‌های تاریخی .....                            | ۴۵   |
| ۱-۲ اگر شاردن نبود ما هیچ شناختی از شاه صفوی نداشتیم ..... | ۴۷   |
| ۲-۲ نحوه حذف رقبا توسط شاه عباس .....                      | ۵۴   |

- ۳-۲- تجاوز ساروتقی به غلام - حکم شاه عباس و قانون ..... ۵۷
- ۴-۲- تکنیک شراب گرجی شاه عباس ..... ۵۹
- ۵-۲- گربه بازی ناصرالدین شاه ..... ۶۱
- ۶-۲- افسانه چنار علی ..... ۶۳
- ۷-۲- عشق به دختر بچه ..... ۶۴
- ۸-۲- عیس برداری از زنان حرم توسط ناصرالدین شاه ..... ۶۵
- ۹-۲- ترس از دیدن غرب توسط مردم ..... ۶۶
- ۱۰-۲- شی امیر کبیر می‌گرید ..... ۷۰
- ۱۱-۲- تفکر و فکر امیر کبیر و گرگ و میش ..... ۷۶
- ۱۲-۲- میرزا رضای کرمانی ..... ۷۸
- ۱۳-۲- انتقام به سبک ابله و بار گرفتن شرع توسط صاحبان قدرت ..... ۱۲۹
- ۱۴-۲- پیک مدرس برای احمد شاه ..... ۱۳۴
- ۱۵-۲- نظر مدرس درباره مشارکت علماء در جنگ بر علیه رضا خان ..... ۱۴۰
- ۱۶-۲- مدرس و پیشنهاد سازمان روحانی او ..... ۱۴۴
- ۱۷-۲- پیشنهاد تاریخی و فراموش شده مدرس ..... ۱۴۹
- ۱۸-۲- احمدشاه کلم مغز ..... ۱۵۴
- ۱۹-۲- پیام پرنس ارفع به رحیم زاده صفوی ..... ۱۶۰
- ۲۰-۲- خودیگانگی نویسندگان و احمدشاه ..... ۱۶۱
- ۲۱-۲- داستان حمایت از حفظ حمام عمومی ..... ۱۶۴
- ۲۲-۲- مدرس و کنترل‌های رضا خانی ..... ۱۶۷

- ۲-۲۳- چگونه مدرس سلاخی شد؟ ..... ۱۶۹
- ۲-۲۴- مباشر سردار اکرم که بود؟ ..... ۱۷۲
- ۲-۲۵- همه کاره شدن ..... ۱۷۷
- ۲-۲۶- سنگ غلطان و بی توجهی و حواس پرتی ..... ۱۷۹
- ۲-۲۷- حق کمیسیون ..... ۱۸۱
- ۲-۲۸- نحوه کار سردار اکرم-خوشگذرانی ..... ۱۸۲
- ۲-۲۹- نگلی سی کا ..... ۱۸۳
- ۲-۳۰- عقب و گم براند ..... ۱۸۴
- ۲-۳۱- پول‌هایی که از رعب می‌داد ..... ۱۸۴
- ۲-۳۲- تکنیک‌های دریافت و وفه از عیت ..... ۱۸۵
- ۲-۳۳- سیستم خیانت و خیانتکار ..... ۱۸۷
- ۲-۳۴- دامستان تکراری مالیات در حدود ۱۰۰ سال پیش ..... ۱۹۰
- ۲-۳۵- بی احساسی سردار نسبت به پدر ..... ۱۹۱
- ۲-۳۶- چرخه‌ای از دزدی ..... ۱۹۳
- مورگان شوستر؛ خفقان در ایران ..... ۱۹۷
- خاطره‌هایی از شوستر ..... ۲۰۰
- اوضاع ایران ..... ۲۲۰
- کلافی سر در گم ..... ۲۲۲
- بی حساب و کتاب بودن اموال و پولهای دولتی ..... ۲۳۳
- تشکیل اداره‌ی خزانه‌دار کل دولت علیه‌ی ایران ..... ۲۴۰

- ۲۴۰..... دفترهای موسیو مُرنارد
- ۲۵۳..... عدم تمکین از رأی جمع
- ۲۵۳..... بی حساب و کتاب بودن درخواست های مالی
- ۲۶۲..... وضعیت مالیات
- ۲۶۵..... بی حساب و کتاب بودن
- ۲۶۶..... انجمنی از پول‌های دولت
- ۲۷۴..... طراحی قوانین سرحداتی
- ۲۸۲..... ۲-۳۷- زدن محمد به سر لشکر فضل الله زاهدی
- ۲۸۹..... ۲-۳۸- زدن محمد به سر لشکر
- ۲۹۹..... ۲-۳۹- ایرانیان خیلی احساسات دارند
- ۳۰۰..... ۲-۴۰- پیشنهاد امام خمینی برای اصلاح روزه در سال ۱۳۲۸
- ۳۰۳..... ۲-۴۱- امام و آزمون دولتی در حوزه‌های علمی
- ۳۰۵..... ۲-۴۲- عدم حمایت آیت الله بروجردی از فعالیت ناشایست
- ۳۰۶..... ۲-۴۳- دعوا سر اولین مجلس ترحیم برای آیت الله بروجردی
- ۳۱۰..... ۲-۴۴- انتقاد امام از علماء
- ۳۱۳..... ۲-۴۴- خاطراتی که مرد مبارز از آن با تلخی یاد می‌کند
- ۳۱۴..... ۲-۴۵- مظلومیت آیت الله کاشانی
- ۳۱۹..... ۲-۴۶- سیاست صلوات
- ۳۲۱..... ۲-۴۷- بانوی اسب ایران : شاهزاده ایرانی امریکایی الاصل

|          |                                      |
|----------|--------------------------------------|
| ۳۲۵..... | ۲-۲۸- داستان کشف اسبچه خزر           |
| ۳۳۴..... | ۲-۲۹- تحلیل سخنان نرسی فیروز         |
| ۳۷۸..... | فصل سوم                              |
| ۳۷۹..... | ۳-۱- بحران مفاهیم                    |
| ۳۸۴..... | ۳-۲- بحران تعاریف مفاهیم             |
| ۳۸۸..... | ۳-۳- قیاسی، سن تفکر سنتی و تفکر مدرن |
| ۳۹۹..... | ۳-۴- چه سران آمده است؟               |
| .....    | ۳-۴-۷- دانش مفیم                     |
| ۴۱۸..... | فصل چهار: نتیجه گیری                 |
| ۴۴۲..... | ۴-۲- سخن پایانی                      |
| ۴۵۱..... | ۴-۳- راه حل برون رفت                 |
| ۴۵۱..... | ۴-۳-۱- اولین گام: اندیشه             |
| ۴۵۳..... | ۴-۳-۲- فهم روش تفکر                  |
| ۴۵۴..... | ۴-۳-۳- گام دوم در راه حل             |
| ۴۵۷..... | مصاحبه با نویسنده                    |

کتابی که در پیش رو دارید در سال ۱۳۹۱ نوشته شده اما به دلایلی انتشار کتاب تا به امروز یعنی ۱۳۹۵/۸/۱ به تأخیر افتاد. هر کتابی زاینده احساس و عقلانیتی است که در زمان و تاریخی خاص که نویسنده درون آن بوده و شاید برگز در دوران زندگی یک نویسنده تکرار نگیرد بوجود می‌آید. به دلایل بخش‌هایی از کتاب را حذف کردم اما سعی کردم به محتوای اصلی به عنوان یک اثر تاریخی خدشه‌ای وارد نگردهم. برخی فصول را به جلد‌های بعدی کتاب منتقل کردم به خاطر همین این کتاب دو پیش‌گفتار دارد اولی آن بود که در سال ۱۳۹۰ نگارش شده و دیگری این پیش‌گفتار است. کتابهای دیگری را پس از آن زمان نوشته و منتشر ساختم که یکی از آنها «قور فکری از زنده بودن تا زندگی کردن» و دیگری «موفقیت با تکنیک سه چرخه» است که هر دو کتاب مانند کتاب اول یعنی «اتاق فکر در ده گام» با استقبال روبرو شد. پیش‌گفتار اول در کنار ساحل جنوب خلیج فارس نوشته و پیش‌گفتار دوم در کنار ساحل دریای شمال نگارش شد. امیدوارم از خواندن این کتاب لذت ببرید.

قبل از خواندن این کتاب توجه به نکات زیر الزامی است:

- ۱- با توجه به این که این کتاب بر دوره قاجار و پهلوی متمرکز است عکس‌ها و نقاشی‌هایی را از بزرگترین عکاسان غربی که در حدود ۵۰۰ سال اخیر به ایران آمده‌اند و از مناطق ایران به یادگار گذاشتند در کتاب

استفاده کرده‌ام. این تصاویر و پیام آنها بخشی از آموزش تفکر است. در برخی صفحات سؤال‌هایی نیز مطرح شده که مربوط به آموزش تفکر است.

۲- من سالهاست به آموزش تفکر در کشور مشغولم و به صورت عملی تفکر را در جامعه منتشر می‌سازم. دوره اغشاشات فکری و اتاق فکر جزو دوره‌هایی است که توسط نویسنده این کتاب طراحی و برگزار می‌گردد. همیشه بعد از کلاس سؤالاتی درباره اوضاع اجتماعی ایران مطرح می‌گردید نه بسیاری از آنها تنها احساسات و عواطف بود که همیشه فرصت کافی نبود که آن‌ها بصورت عقلانی پرداخته شود. این کتاب جواب این سؤالات عمومی را داد است.

۳- یک تکنیک فکری در کلاس‌های آموزش تفکر خود مطرح می‌سازم و آن این است که برای ورزش دادن ذهن خود، مطالب تحلیلی بخوانید. این کتاب یکی از متون آموزش طراحی شده بومی برای آموزش تفکر است. اما خصوصیت این تحلیل این است که کاربردی نیز هست و به مسائل اجتماعی نیز پرداخته است. این کتاب به عنوان محتوای آموزشی در کلاس‌های تفکر نیز کاربرد دارد چون سراسر کتاب از تحلیل‌های تاریخی پر است. این کتاب بصورت داستان به طرح مسأله پرداخته و سعی شده کتابی باشد که خواندن آن روان باشد و برای همه اقشار قابل درک باشد هر چند که در برخی فصول آن حرف‌های تخصصی‌تری زده

شده است مثل بخش اول یا بخش تحلیل ولی فصل مصداق‌های تاریخی آن بسیار روان، جذاب و لذت بخش است.

۴- زمانی که پایانامه من با عنوان آسیب‌های اتاق‌های فکر ایران انجام گرفت از نتایج آن تحقیق متوجه شدم آنچه در گذشته بصورت تجربی به آن رسیده بودم مورد تأیید است. البته کتابی با این عنوان در حال تهیه است.

۵- اولین دروس آموزش تفکر طراحی شده توسط مولف کتاب در حوزه عمومی، در دهان با نام رازهایی درباره اغتشاشات فکری بود. پس از حدود ۱۰ سال کار روی اتاق فکر این نتیجه تجربی و فکری رسیدم که ایرانی دچار مشکلی به نام اغتشاش فکری است. شکست ایرانی به خاطر نداشتن هدف، برنامه، استراتژی، دانش و درک دانشگاهی نیست بلکه بخاطر نداشتن انضباط فکری است. این یافته خود را که بصورت تجربی با تجربه نخبگان غربی تطبیق دادم از جمله «ادوارد دینو» فردی که آموزش و پرورش آمریکا را در حوزه تفکر تغییر داد- کتاب هر منطبق بود. البته در کتاب دیگری مفصل به این موضوع خواهم پرداخت. این حوزه بر اساس خروجی بود که من از اتاق‌های فکر ایران درک کردم.

۶- ذهنیت ایرانی دانش، فکر، تجربه و احساس را با هم خلط می‌کند و نمی‌تواند آنها را از همه تفکیک کند. نخبگان این جامعه نیز از این قاعده استثناء نیستند یک نخبه بایستی بتواند بین فکر، احساس، دانش و تجربه خود تفاوت قائل شود. در غیر این صورت دچار اغتشاش است.

۶- امروز ملت‌هایی بر ملت‌های دیگر برتری دارند که در سه حوزه دانش، تجربه و فکر برتری دارند و این سه مهم را با هم دارند بخصوص فکر کردن را. سؤال این است که کدام بخش جامعه بایستی در این سه حوزه فعالیت متمایز داشته باشد تا جامعه رشد کند؟ پاسخ نخبگان است. این کار بر عهده این بخش جامعه است. اما چرا نخبگان ایران نتوانستند رسالت خود را به انجام برسانند؟ این کتاب به دنبال پاسخ این سؤال است.

۷- تحلیل‌ها و راه‌حل‌های زیادی تا کنون درباره علل ناکامی ایرانیان به رشته تحریر درآمده است. این نوشته روش دیگر و نگاهی تازه دارد. این کتاب راه‌حلی نیز در خود پنهان دارد که در جای جای کتاب به آن می‌پردازد. یکی از مهم‌ترین آن‌ها آموزش و ترویج تفکر و مهارت اندیشیدن است.

۸- این کتاب، کتابی در حوزه عقاید عمومی بوده و با زبان عمومی نوشته شده چون خواهان تأثیر بر جامعه ایرانیان است.

۹- همزمان با این کتاب، «کتاب قوزمالی از پول تا پول هوشمند» نیز وارد بازار می‌شود که در آن یک ایده جدید و متفاوت با عنوان «پول کودن و پول هوشمند» را مطرح ساخته‌ام. همچنین بازی با عنوان مسیر شغلی را اختراع که به افراد کمک می‌کند تا بتوانند مسیر ثروت را با سرعت طی کنند در حقیقت این محتوا، ترکیب تفکر در حوزه مالی و پولی است.

در حقیقت خود نویسنده اگر در کتاب بر تولید ثروت از تفکر و عقلانیتی صحبتی کرده، خود نیز به آن عامل است.

۱۰- کتاب‌های بسیاری درباره ناکامی تاریخی ایرانیان به رشته تحریر درآمده است اما هیچکدام پیشوندی که این کتاب قبل از تفکر می‌گذارد را نگذاشته‌اند. این کتاب با گذاشتن واژه «مهارت» قبل از تفکر راه حلی را خود به خود پیش پای ایرانیان می‌گذارد. این که فکر کردن یک مهارت بوده و مثل دوچرخه‌سواری و آشپزی قابل یادگیری است. این کتاب بر روی موضوع تفکر تأکید می‌کند و بعد با رمزگشایی از «مهارت تفکر» که قابل یادگیری و ترویج است جامعه را به آن فرا می‌خواند.

امیدوارم از خواندن این کتاب لذت ببرید.

راهداری ۱-۸-۹۵

۰۹۱۲۹۴۰۰۱۳۵